

การนำเสนอโครงการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานระดับชาติของนักศึกษา
ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1/2561
วันที่ 15 กันยายน 2561
ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

พฤติกรรมตัวละครในนวนิยาย : การศึกษาเชิงจิตวิเคราะห์¹

สุภัตรา ประมาณพล

สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

บทคัดย่อ

งานวิจัยฉบับนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมตัวละครโดยใช้ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud) ผู้วิจัยใช้ข้อมูลในการวิเคราะห์ตัวละครจากนวนิยาย ทัศนศึกษาจากนวนิยาย 2 เรื่อง *รักในรอยบาป* ของ เงามจันทร์ และ *การล่มสลายในสถาบันครอบครัวที่ความรักไม่อาจเยียวยา* ของ อรุณวดี อรุณมาศ

ผลการศึกษาพบว่า ตัวละครทั้ง 2 เรื่อง แสดงพฤติกรรมหรืออารมณ์ความรู้สึกนึกคิดที่หลากหลาย ด้านภาวะจิตไร้สำนึก ตัวละครต่างแสดงออกมาในรูปแบบของความฝันที่เป็นฝันร้าย สื่อให้เห็นภาวะที่ตัวละครกำลังเผชิญอยู่ ด้านภาวะต่อต้าน ตัวละครหลีกเลี่ยงการพบจิตแพทย์หรือการพูดความจริงกับจิตแพทย์ เนื่องจากตัวละครตกอยู่ในภาวะความกลัวสิ่งที่ตัวเองจะพุดย้อนกลับมาทำร้ายตัวเอง ด้านสัญชาตญาณ ตัวละครรู้สึกเหมือนโดนครอบครัวทอดทิ้ง ทำให้ตัวละครแสดงพฤติกรรมและความคิดด้วยการพยายามทำร้ายตัวเองและไม่ต้องการมีชีวิตต่อไป ทั้งนี้ตัวละครยังแสวงหาความรักความอบอุ่นในครอบครัว ซึ่งเป็นแรงขับทำให้ตัวละครต้องการมีชีวิตอยู่ต่อไป ด้านบุคลิกภาพตัวละคร สื่อให้เห็นภาวะความต้องการของการมีชีวิตรอดในวัยเด็กด้วยการควานหานมจากอกแม่ ในขณะที่ตัวละครระบายความต้องการที่อยากจะได้ความรักและการมีครอบครัวที่สมบูรณ์แบบและมีช่วงเวลาที่ตัวละครตระหนักถึงความถูกผิด พยายามยับยั้งจิตใจตัวเอง ด้วยการกีดกันความรู้สึกไม่ให้ทำร้ายผู้อื่นและตัวเอง ด้านปมเอ็ดิปัส ตัวละครผู้เป็นแม่พยายามผลักไสลูกออกจากครอบครัว เพราะต้องการให้ทุกคนรักและสนใจตนเองเพียงผู้เดียว ทำให้ตัวละครผู้เป็นลูกรู้สึกเสียใจแต่ยินยอม เพราะความรักที่มีให้กับแม่ นวนิยายทั้ง 2 เรื่อง ยังใช้สัญลักษณ์สัตว์แทนตัวละคร เพื่อให้เห็นภาพและรับความรู้สึกของตัวละครที่ถูกกระทำจากครอบครัว

คำสำคัญ : พฤติกรรมตัวละคร, จิตวิเคราะห์, วรรณกรรมกับจิตวิทยา

¹ บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมตัวละครโดยใช้ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud) ในวรรณกรรมเรื่อง *รักในรอยบาป* ของ เงามจันทร์ และ *การล่มสลายของสถาบันครอบครัว* ของอรุณวดี อรุณมาศ ปริญาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ปีการศึกษา 2560

การนำเสนอโครงการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานระดับชาติของนักศึกษา
ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1/2561
วันที่ 15 กันยายน 2561
ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Character behavior in the Novels a psychoanalytic study

Suphatra Phramanpol²

Thai Language program, Humanities and Social Sciences Suan Sunandha Rajabhat University

ABSTRACT

This paper aims to analyze character behavior with Sigmund Freud's psychoanalytic theories. Data was collected from 2 selected titles of literature i.e. Luk Nai Loi Bap by Ngao Jun and The Blood Daughter Fall of the House That Love Cannot Cure by Arunwadee Arunmas to use in character analysis.

From the study, it was found that characters from such two titles behaved or expressed their sentiment diversely. In regard to unconsciousness, it was depicted as a nightmare, demonstrating a condition which they were facing. As for rebellion, they avoided to meet psychologist or told the truth to psychologist as they feared that what they have told could backfire on them. Regarding instinct, they felt that their family abandoned them leading to sentimental expression i.e. self-harm with suicidal intention. Given these aspects, however, the characters still desired love and warmth from the family, all of which was a motivation for moving on. Moving on to the personality, these characters showed the will to live in childhood by groping for mother breast and expressed their desire to be loved and desired a perfect family moreover, being thinking of right and wrong, they attempted to restrain themselves by blocking all their feelings not to hurt other people and themselves. In the aspect Oedipus complex, the mother attempted to drive her child out because of her jealousy and selfishness making the child grief, however, with approval owing to love. These 2 titles utilized animal symbolism representing the characters in order to depict and describe the sentiment caused and affected by the surrounding people.

Keyword : Character behavior, psychoanalysis, literature and psychology

² This is a part of the article "Characters' behavior in the literature with Sigmund Freud's psychoanalytic theories in 2 titles of literature i.e. Luk Nai Loi Bap by Ngao Jun and The Blood Daughter Fall of the House That Love Cannot Cure by Arunwadee Arummaz" (Bachelor s Degree), Thai Language program, Humanities and Social Sciences, Suan Sunandha Rajabhat University, 2017

การนำเสนอโครงการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานระดับชาติของนักศึกษา

ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1/2561

วันที่ 15 กันยายน 2561

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

บทนำ

วรรณกรรมกับจิตวิทยามีความสัมพันธ์และลักษณะที่เกี่ยวข้องกันกับพฤติกรรมของมนุษย์ ทำให้วรรณกรรมที่ถ่ายทอดเรื่องราวออกมาในเรื่องนั้นๆ ของนักเขียนเป็นเรื่องที่สามารถเชื่อมโยงให้เข้ากับจิตวิทยาได้ ดังเช่น วรรณกรรมเรื่อง *รักในรอยบาป* ของ เงามจันทร์ และ *การล่มสลาย* ของสถาบันครอบครัวที่ *ความรักไม่อาจเยียวยา* ของ อรุณวดี อรุณมาศ ที่ลักษณะเด่นของนวนิยาย ทั้ง 2 เรื่อง ที่มีตัวละครหลักและตัวละครรอง ต่างแสดงพฤติกรรมที่มีอาการทางจิตออกมาในรูปแบบต่าง ๆ อย่างตัวละครฉันทในเรื่อง *รักในรอยบาป* ที่ตัวละครฉันทแสดงภาวะทางจิตในรูปแบบของความฝันเป็นหลัก เนื่องจากตัวละครมีภาวะจิตไร้สำนึกกระหว่างอดีตและปัจจุบันในรูปแบบของความเจ็บปวดต่อครอบครัว ขณะเดียวกัน *การล่มสลาย* ของสถาบันครอบครัวที่ *ความรักไม่อาจเยียวยา* ตัวละครลดตาแสดงภาวะจิตไร้สำนึกด้วยความเจ็บปวดของนางหมาในในการกักกินลูกของตัวเองด้วยความอิจฉา ทำให้ตัวละครลดตาต้องอยู่กับความเจ็บปวดในปัจจุบันไม่ต่างกับตัวละครฉันทนั่นเอง

จากการศึกษางานวรรณกรรม ผู้วิจัยสามารถศึกษาทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์ได้ เนื่องจาก จิตไร้สำนึก เป็นภาวะที่ช่วยในการอธิบายพฤติกรรมที่ตัวละครแสดงความรู้สึกนึกคิดออกมาในรูปแบบการกระทำ ดังที่ ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud) เปรียบจิตทั้งสามเป็น 3 ระดับ คือ จิตสำนึก (Conscious) จิตกึ่งสำนึก (Preconscious) และจิตใต้สำนึก (Unconscious) และจิตทั้ง 3 นี้ ต่างมีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิดของมนุษย์ใน

การแสดงพฤติกรรมทั้งด้านบวกและด้านลบ ออกมา โดยเปรียบเทียบทั้งสามส่วนนี้กับภูเขา น้ำแข็งที่ลอยอยู่ในทะเล แม้จะโผล่พ้นน้ำสัมผัสได้ แต่ก็เข้าใจยาก

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมตัวละครโดยใช้ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของ ซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud)

สมมติฐานการวิจัย

นวนิยายเรื่อง *รักในรอยบาป* ของ เงามจันทร์ และ *การล่มสลาย* ของสถาบันครอบครัวที่ *ความรักไม่อาจเยียวยา* ของ อรุณวดี อรุณมาศ สะท้อนภาวะจิตไร้สำนึก บุคลิกภาพ สัญชาตญาณต่างๆ รวมไปถึง ปมอดีตตามทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์ ซึ่งสภาวะทางจิตนำไปสู่โศกนาฏกรรมความรักและความล่มสลายของสถาบันครอบครัวของตัวละคร

วิธีการดำเนินงาน

การดำเนินงานวิจัยในครั้งนี้ เป็นงานวิจัยเชิงเอกสาร ใช้การพรรณนาบทความโดยมีขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

1. การค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจิตวิทยาของฟรอยด์ที่สามารถนำไปใช้งานในงานวิจัย
2. การศึกษาทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์ เพื่อไปวิเคราะห์พฤติกรรมตัวละคร
3. การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลงานนวนิยาย จำนวน 2 เรื่อง ได้แก่ *รักในรอยบาป*

การนำเสนอโครงการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานระดับชาติของนักศึกษา

ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1/2561

วันที่ 15 กันยายน 2561

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ของเงาจันท์ และ การล่มสลายของสถาบันครอบครัวที่ความรักไม่อาจเยียวยา ของ อรุณวดี อรุณมาศ

4. ขั้นตอนการวิเคราะห์พฤติกรรมตัวละครว่ามีลักษณะที่แสดงออกมาตรงตามทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์อย่างไร

5. สรุปผลงานวิจัยและเรียบเรียง

ขอบเขตการวิจัย

งานวิจัยชิ้นนี้จะศึกษาพฤติกรรมของตัวละครโดยใช้ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์จำนวน 2 เรื่อง

1. รักในรอยบาป (2558) ของเงาจันท์

2. เรื่องการล่มสลายของสถาบันครอบครัวที่ความรักไม่อาจเยียวยา (2559) ของ อรุณวดี อรุณมาศ

แนวคิดที่ใช้ในการวิเคราะห์

แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการวิเคราะห์พฤติกรรมตัวละครในวรรณกรรม คือ ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์ (Sigmund Freud)

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ “พฤติกรรมตัวละครในวรรณกรรม :การศึกษาเชิงจิตวิเคราะห์” ในนวนิยาย จำนวน 2 เรื่อง ดังนี้ รักในรอยบาป ของเงาจันท์ และ การล่มสลายของสถาบันครอบครัวที่ความรักไม่อาจเยียวยา ของ อรุณวดี อรุณมาศ ผู้วิจัยสรุปผลการศึกษได้ ดังนี้

1.ภาวะจิตไร้สำนึก : ฝันที่ลลอคหลอน

เด็กทุกคนต่างมีเรื่องราวที่พบในแต่ละวันที่แตกต่างกัน ทำให้เด็กเหล่านั้นมีความฝันที่แตกต่างกันไปด้วย แม้พวกเขาจะได้รับความรัก ความเอาใจใส่ แต่ความรู้สึกเหล่านั้นไม่เคยช่วยเยียวยาให้เหล่าตัวละคร ในวัยเด็กได้เลย แม้กระทั่งตัวละครในวรรณกรรมอย่าง รักในรอยบาป และ การล่มสลายของสถาบันครอบครัวฯ ตัวละครเอกทั้ง 2 เรื่องต่างมีความฝันเข้าไปเข้ามาววนอยู่กับเรื่องเดิม ๆ ทำให้รู้ว่า ความฝันที่ตัวละครฝันถึงมันทุกคืนเป็นกุญแจสำคัญที่นำไปหาปมปัญหาว่าแท้จริงแล้ว ตัวละครอย่างพวกเธอมีภาวะทางจิตที่อยู่ลึกในส่วนของจิตสำนึกที่เรียกว่า จิตไร้สำนึก เนื่องจากความฝันที่ตัวละครในวรรณกรรมทั้ง 2 เรื่องพบทำให้รู้ว่า มนุษย์ได้รับอิทธิพลมาจากจิตไร้สำนึกมากที่สุด เพราะโดยปกติสิ่งที่มนุษย์แสดงออกมามักถูกควบคุมจากจิตสำนึก แต่ถ้าเมื่อใดจิตสำนึกขาดการควบคุมจนกลายเป็นภาพความฝัน นั้นหมายถึงความผิดปกติของจิตใจ (ยศ สันตสมบัติ, 2550 : 32-36) ดังตัวอย่างในเรื่อง รักในรอยบาป ว่า

“นี่หลอนหลับอยู่หรือตื่นอยู่ ดูเหมือนหลอนไม่เคยตื่นจากความฝันมานานมากแล้ว หรือมันจะเป็นแบบนั้นชั่วชีวิต แล้วเด็กนั้นก็ร้องไห้ปีบรัดหัวใจราว กับเสียงกรีดร้องของสัตว์บาดเจ็บ นั่นคือเสียงร้องไห้ของหลอนเองไหม”

(2558: 1)

การนำเสนอโครงการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานระดับชาติของนักศึกษา

ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1/2561

วันที่ 15 กันยายน 2561

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

จากข้อความข้างต้นทำให้เห็นว่า ลดา ไม่เข้าใจภาวะของจิตที่หลับหรือตื่นอยู่ เธอตั้งคำถามกระทั่งจิตที่หลับอยู่ นั้นแสดงว่าเธอไม่เคยหลับหรือตื่นได้สนิทเหมือนทั่วไปเลย เพราะผู้เขียนเติมคำว่า “ชั่วชีวิต” ส่วนเสียงเด็กที่ร้องไห้ ก็แสดงความเป็นตัวเธอได้อย่างชัดเจน เพราะลดาเองไม่เคยมีความสุขกับการมีชีวิตอยู่ในโลกที่เธอยังไม่เคยได้หลับอย่างจริง ๆ สักที และเสียงร้องที่ลดาบอกว่ามันคือเสียงของสัตว์ที่บาดเจ็บ คำว่า “บาดเจ็บ” คือ รอย ที่ลดาเป็นคนสร้างเพราะฉะนั้นมันก็ไม่ต่างอะไรกับสิ่งที่เธอคิดว่า เสียงร้องนั้นเป็นเสียงของเธอ หรือจริงๆแล้วเสียงร้องนั้นเป็นเสมือนตัวลดาที่กรี๊ดร้องมันด้วยความเจ็บปวด

ในขณะที่ การล่มสลายของสถาบันครอบครัวฯ ตัวละครฉันได้แสดงภาวะร่างกายที่หลับไหลแต่จิตใจไม่ได้หลับไปด้วย โดยแสดงความฝันที่วันเวียนมาตลอดชีวิต 20 ปีของเธอด้วยประโยคเปิดเรื่อง ดังข้อความ

เมื่อคืนฉันฝันร้ายอีกแล้ว ภาพในฝันมันติดอยู่ในความทรงจำชัดเจนสามารถลำดับความรู้สึกต่างๆ ได้ แรกๆ ก็เคลิ้มไป เห็นหน้าคนนั้นคนนี้ จำได้ว่าเป็นเพื่อนใหม่ที่ โรงเรียน...คงจะเป็นสถานที่ที่พวกเขาอยู่ที่สักแห่งบนโลก ไม่แน่ใจว่าเคยไปมาก่อนหรือเปล่า...หลังจาก พยายามนึกอยู่นาน ภาพที่ปรากฏอยู่ที่เลื่อนหายไป (2559:7)

จากข้อความข้างต้นการเปิดเรื่องด้วยคำว่า “เมื่อคืนฉันฝันร้ายอีกแล้ว” แสดงว่าตัวละคร ฝันด้วยเรื่องราวเหมือนเดิมเข้าไปซ้ำมาวนเวียนเหมือนทุกคืนและการที่ตัวละครเห็นเพื่อนใหม่ที่โรงเรียน น่าจะเป็นที่ที่ทำให้ตัวละครมีความสุข แต่ก็ระยะสั้นเท่านั้น เพราะ ฝันกลับไปเปลี่ยนสถานที่ไปก็เหมือนความสุขได้ยุติลงแค่ที่โรงเรียนและเริ่มใหม่กับสถานที่ที่เป็นส่วนของจิตไร้สำนึกที่กดทับความรู้สึกทั้งหมดในยามตื่น

2. ภาวะต่อต้าน

ภาวะต่อต้าน เป็นภาวะที่พรอยด์ได้ค้นพบและให้คำอธิบายไว้ว่า ความยากลำบากที่คนไข้ต้องประสบในการเล่าหรือระบายความในใจเกี่ยวกับเหตุการณ์ในอดีตของตน เป็นเพราะกระบวนการต่อต้านเกิดขึ้นในจิตใจของลดา (ยศ สันตสมบัติ, 2542:11) ดังข้อความในวรรณกรรมเรื่อง รักในรอยบาป ว่า

หมอชิตตะวันซึ่งเป็นจิตแพทย์ที่รักษาหล่อนเคยบอกหมออัญชนะว่า การหมดสติของลดาการเสแสร้ง เพื่อหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้ากับความจริงที่หล่อนหวาดกลัว หรือละอาย หรือรู้สึกว่าเป็นบาป เป็นภาวะเก็บกดที่พรอยด์ใช้คำว่า resistance and repression (2558 : 55-56)

จากข้อความข้างต้นทำให้เห็นว่าหมอชิตตะวันเห็นสิ่งที่ลดาพยายามหลบซ่อนตัวเองจากทุกคน แม้กระทั่งการพูดคุยกับหมอทางจิตเวชเอง ในขณะที่ การล่มสลายของสถาบันครอบครัวฯ ตัวละครอย่างฉันแสดงสภาวะ

การนำเสนอโครงการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานระดับชาติของนักศึกษา

ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1/2561

วันที่ 15 กันยายน 2561

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

อารมณ์ที่หลบหนีการพูดคุยถึงปัญหาด้านจิตกับ
หมอจิตแพทย์ ดังข้อความ

ฉันยังต้องคุยกับจิตแพทย์ทุกวันอังคาร
และพฤหัสบดี...แพทย์ก็ให้ฉันบอกความคับข้อง
ใจทุกอย่าง ตั้งแต่ทำไม?... จนถึงกลับไป
พักผ่อนซะ วันหลังเจอใหม่ ฉันเล่าเรื่องแม่
เล่าเรื่องโรงเรียน เรื่องบ้านเข้าไปเข้ามา แต่ไม่
เคยบอกเรื่องตลอดเวลาที่ฉันอยู่ใน
โรงพยาบาลฉันได้ทำอะไรบ้าง (2559:69)

จากข้อความข้างต้น แสดงให้เห็นว่า
ตัวละครฉัน พยายามปิดบังเรื่องที่เธอประสบ
มาโดยตลอดในการพูดคุยกับ หมอจิตเวช
เนื่องจากเธอไม่ต้องการให้ใครมารู้กับการ
กระทำที่เธอพยายามทำในโรงพยาบาล เพราะ
สิ่งที่เธอกลัวมากที่สุด คือ ทุกคนจะรับรู้จิตใจ
ของเธอและทำร้ายเธออย่างที่กำลังเผชิญอยู่
กับมันตั้งแต่เด็ก เพราะฉะนั้นตัวละครฉันจึงเล่า
แต่เรื่องคนอื่น โดยไม่บอกอาการและสิ่งที่อยู่
ในจิตใจให้หมอจิตแพทย์รับรู้

3. สัญชาตญาณของตัวละคร

สัญชาตญาณในตัวละคร เป็นภาวะอารมณ์
ที่ถูกระบายออกมาในรูปแบบของการแสวงหา
ความสุขและพฤติกรรมที่ก้าวร้าว ตัวละครจะ
แสดงพฤติกรรมที่เป็นสัญชาตญาณเหล่านี้ขึ้นอยู่กับ
สิ่งที่ตัวละครรู้สึกพึงพอใจที่จะระบาย
พฤติกรรมเหล่านี้ออกมา ดังนี้

3.1 สัญชาตญาณแสดงภาวะที่มีความสุข

แสดงออกด้วยอารมณ์ทางเพศ
(พรหมมิณูช อมาตยกุล, 2536:34-36)
เป็นการแสวงหาความสุขขั้นพื้นฐานของมนุษย์

เพื่อตอบสนองความต้องการตัวเอง ดังข้อความใน
เรื่อง รักในรอยบาป

“หล่อนเห็นเขาก็คิริมีฝีปากกลางด้วยท่าที่
ข่มใจ ลดาฝันเอาไว้ว่าเขาอาจจะจูบหล่อน”

ทำให้เห็นว่า ลดาแสดงอารมณ์ที่พอใจอย่าง
มากที่เขาและทูนได้อยู่ท่ามกลางหมู่ดาว จนทำให้
หล่อนเกิดความรู้สึกและอารมณ์ทางเพศที่
ต้องการรอยจูมพิตของทูน

3.2 พฤติกรรมก้าวร้าวของตัวละคร

ตัวละครในวรรณกรรมทั้ง 2 เรื่อง เป็น
พฤติกรรมที่โดดเด่นมาก เนื่องจากตัวละครต่าง
เจ็บตัวกับสิ่งที่ตัวละครเจอตั้งแต่จำความได้
ไม่ว่าจะเป็นสิ่งที่เกิดกับคนอื่นหรือตัวละครเป็น
ผู้กระทำความเจ็บปวดเหล่านั้น ทำให้ตัวละคร
แสดงพฤติกรรมที่ก้าวร้าว ดังข้อความ
รักในรอยบาป ว่า

“หล่อนไม่ได้ยินเสียงเขา เหมือนที่
หล่อนไม่ได้ยินเสียงกรีดร้องอย่างน่าเวทนา
ของลูกสาวเช่นกัน”

(2559 : 95)

แสดงให้เห็นว่าหล่อนถูกดูถูกกลั่นแกล้งไป
ในจิตใจสำนึกแล้วย้ายความรู้สึกทั้งหมดไปอยู่
ส่วนที่ไร้สำนึกแทน เพราะเสียงกรีดร้องของ
เกลาดังไม่อาจจะยับยั้งหล่อน ขณะที่สายตา
ของหล่อนยังลืมหูลืมตาอยู่ แต่สติของหล่อนได้หลุด
ลอยไปแล้ว ทำให้ลดาไม่อาจจะหยุดยั้ง
พฤติกรรมที่ก้าวร้าวออกมาได้ ในขณะที่
การล่มสลายของสถาบันครอบครัวฯ พฤติกรรม
ก้าวร้าวเป็นสิ่งที่ตัวละครฉันแสดงพฤติกรรม
เหล่านี้ออกมาตลอดทั้งเรื่อง เนื่องจาก

การนำเสนอโครงการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานระดับชาติของนักศึกษา

ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1/2561

วันที่ 15 กันยายน 2561

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ตลอดช่วงอายุ ความเจ็บที่ตัวละครฉันได้รับเป็น
สิ่งเดียวที่เธอรับรู้มาตลอด ทำให้ตัวละครฉัน
แสดงพฤติกรรมที่รุนแรงก้าวร้าว ดังข้อความ

ไม่มีที่ไหนชายเข็มฉีดยาแม่แต่เล่มเดียว
ให้ฉัน แต่กระนั้นก็ยังไม่วายคิดถึงวิธีร้อยแปด
ที่จะทำให้ตัวเองหายไปจากโลกแบบนุ่มนวล
ที่สุด หากได้เข็มมาแล้วจะทำอะไรกับมัน
ต้องซื้อตัวยาที่มีพิษมาฉีดเข้าเส้นหรือ ?

(2559 : 23)

จากข้อความข้างต้นเป็นการแสดงพฤติกรรม
ที่เต็มไปด้วยอารมณ์ที่รุนแรงของตัวละคร
ที่พยายามคิดหาวิธีฆ่าตัวตาย ตัวละครที่คิดแต่
แผนการเพื่อกำจัดตัวเอง แม้จะไม่มีใครช่วยให้เธอ
แต่ไม่อาจที่จะทำให้ตัวละครฉันลดละเลิกที่จะ
พยายามหาวิธีที่ฆ่าตัวเอง

4. บุคลิกภาพของตัวละคร

บุคลิกภาพตามคิดของฟรอยด์ประกอบไป
ด้วย 3 ระบบด้วยกันที่เรียกว่า ID Ego และ
Super ego ที่ทั้งสามระบบประกอบเข้าด้วยกัน
(พรหมมิญชฺ์ อมาตยกุล, 2536:19:32) ดังหัวข้อ
ต่อไปนี้

4.1 ความสุขขั้นพื้นฐาน ID

สิ่งที่ผลักดันให้ตัวเองได้ในสิ่งที่ตัวเองต้องการ
ดังข้อความ ในเรื่อง รักในรอยบาป ว่า

“หนูน้อยทั้งตื่นเต้นและหวั่นกลัว ทุกคน
หัวเราะเสียงดังแจ่มใส”

(2558:126-127)

แสดงให้เห็นว่า เด็กแทบจะหลุดไปโลกของ
ตัวเอง เพราะเมื่อเวลาเราทุกคนมีความสุข
เรามากจะลืมพื้นที่ที่อันตราย นอกจากนี้ ID ยังเป็น
สันดานดิบที่มนุษย์ทำให้ตัวเองพึงพอใจ ดังนี้

4.1.1 พฤติกรรมโต้ตอบ

มนุษย์ทุกคนต่างมีการตอบสนองต่อสิ่ง
เร้า ดังข้อความ ในเรื่อง รักในรอยบาป ว่า

ถ่านหินล้มป่วยลง เด็กชายจับใช้
แล้วก็เชื่องซึม เขาไม่เข้าใจว่าทำไมจู่ ๆ
ยายเนียม ต้องมาตายในสภาพอันน่ากลัว
เช่นนั้น

(2558 : 257)

จากข้อความข้างต้นแสดงให้เห็นว่า
ความรู้สึกของการจากลาบุคคลอันเป็นที่รัก ทำให้
เด็กคนหนึ่งแปรเปลี่ยนจากเสียงร้องให้เป็นความ
เจ็บปวด ทำให้เห็นว่า ความเสียใจที่ถ่านหินรู้สึก
เป็นภาวะอารมณ์ของมนุษย์ทั่วไป ในขณะที่ การ
ล้มสลายของสถาบันครอบครัวฯ พฤติกรรมที่
โต้ตอบขั้นพื้นฐานสำหรับเด็กคือการควบคุมจากอก
แม่ ดังข้อความ

บ่อยครั้งที่ฉันความหอกของแม่แล้วถูก
ผลักออกฉันร้องไห้และถูกตี...บางทีเนนิнок
ของแม่อีกก็เปิดชวนให้ฉันอยากดูตลก แต่
รสชาติที่แทรกซึมฝึปากเล็กๆนั้นเข้าไป คือรส
ขม (ขมของบอระเพ็ด) ขมจนอยากจะทำ
แต่นั้นมาฉัน สะอิดสะเอียนนอกของ

(2559:14-15)

จากข้อความข้างต้น แสดงให้เห็นว่า
ตัวละครฉันมีความปรารถนาอย่างมนุษย์ทั่วไป

การนำเสนอโครงการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานระดับชาติของนักศึกษา

ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1/2561

วันที่ 15 กันยายน 2561

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ในเรื่องของการกิน และตัวละครฉันก็มีปฏิกิริยา
โต้ตอบเมื่อสิ่งที่เธอโยยหากลับถูกแทนที่ด้วย
รสขม ซึ่งเหตุการณ์ของ ID นั้นเป็นจุดเริ่มต้น
ของพฤติกรรมความคิดและการกระทำของ
ตัวละครฉันที่มีความคิดว่า แม่รังเกียจเธอ แม่
พยายามผลักไสไล่ส่งเธอด้วยการหาวิธีไม่ให้
เธอกินนม

4.1.2 แสวงหาความพึงพอใจ

ตัวละครฉันแสดงความพึงพอใจในการ
ขับสัญชาติญาณ ดังข้อความ ในเรื่อง *การล่มสลาย
ของสถาบันครอบครัวว่า*

เสียดาย ฉันเคยมีความสุขอยู่กับมานาน
เท่าไร...ฉันจะได้เห็นภาพความทรงจำเร้น
ลับมาจากไหนอีก เวลาแห่งความสุขของฉัน
จะไม่เกิดขึ้นอีกแล้ว

(2559 : 106)

จากข้อความข้างต้นแสดงให้เห็นว่า
ตัวละครมีพฤติกรรมที่แสวงหาความพึงพอใจ
หรือหวนคิดถึงความทรงจำดี ๆ จากสารเสพติด
เพื่อจะได้ลืมปัจจุบันแล้วนึกหาอดีตที่ซ่อนอยู่
ภายใต้ความทรงจำของตัวละครฉัน

4.1.3 โหยหาไออุ่น

ตัวละครแสดงความโหยหาด้าน
ความรู้สึกของการจากไปของคนที่รัก ดังข้อความ
ที่ว่า

ท่ามกลางความมืดฉันพาดแขนข้างหนึ่งวางไว้
บนอกแม่ บอกให้แม่ช่วย กอดฉันที่เถอะ
ตลอดมาพ่อแม่ไม่เคยกอดฉันสักครั้งเลย ตอนนี่

ไม่มีพ่อแล้ว แม่ช่วยกอดฉันที่...

(2559:117-118)

จากข้อความทำให้เห็นว่าตัวละครมี
ความรู้สึกโหยหาความรักจากพ่อและแม่ ทำให้
ตัวละครอย่างฉันแสดง ID ที่มีความอยาก
ความต้องการความรักจากอ้อมกอดของ
พ่อและแม่ เพราะไม่ว่าจะช่วงอายุไหนพ่อและแม่
ก็เป็นสิ่งเดียวที่เธออยากได้มาตลอด แต่แม่ก็เลือก
ที่จะผลักไสเธออีกครั้งและครั้งนี้เป็นครั้งที่เธอ
โดดเดี่ยวมากที่สุด

4.1.4 แแรงกระตุ้นให้รู้สึก

ตัวละครใช้แรงกระตุ้นเป็นสิ่งเดียวที่
ทำให้ตัวเองยังรู้ว่ายังมีชีวิตอยู่ ดังข้อความ

...รู้สึกตัว รู้สึกว่าขณะที่ฉันกำลังเจ็บอยู่นั้น ฉัน
ยังมีชีวิตอยู่ แต่หากฉันอยู่เฉยๆ โดยที่ไม่ทำ
อะไรสักอย่างมันก็จะป็นช่วงชีวิตที่ซึมเซาหตุ้

(2559 : 121)

จากข้อความข้างต้นทำให้เห็นว่า
ตัวละครใช้ความเจ็บเป็นแรงกระตุ้นเพื่อรับรู้
ตัวเองยังมีชีวิตอยู่ ตัวละครจะรู้สึกตัวทุกครั้ง
ที่ได้รับความเจ็บปวด แต่ต้องเป็นความเจ็บที่ตัวเอง
เป็นคนสร้างขึ้นมา

4.2 การระบายความตึงเครียด (Ego)

การระบายความเครียดเป็นอีกสิ่งหนึ่งที่
ทำให้ตัวละครได้รู้สึกถึงความปลดปล่อย
ดังข้อความในเรื่อง *รักในรอยบาป* ว่า

หล่อนโกรธอย่างสุดระงับที่เกาเล็บปล่อย
ลูกโป่งให้ล่องลอยไปจำนวนมาก นั่นเป็น

การนำเสนอโครงการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานระดับชาติของนักศึกษา

ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1/2561

วันที่ 15 กันยายน 2561

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ลูกโป่งของหนู หล่อนสับสนอีกครั้งระหว่าง
ความจริงกับความฝัน หล่อนคว้าตัวลูกสาว
เหยียงลงกับพื้นโดยแรง
(2558:94)

ตัวละครมีวิธีการระบายความรู้สึกผ่าน
การเขียนบันทึกที่ไม่ประจำของตัวเอง โดยการเล่า
เรื่องราวความรู้สึก ผ่านตัวอักษร ดังข้อความ

จากข้อความข้างต้นทำให้เห็นว่า ลดา
มีอารมณ์ที่โกรธจนสามารถทำร้ายลูกสาวของ
ตัวเองอย่างแม่หมาที่เธอชอบฝันถึง
จนจิตไร้สำนึกของเธอทำหน้าที่แทนจิตสำนึก
เป็นเหตุทำให้ลูกสาวของเธอต้องมารับอารมณ์
ของเธอแทน ในขณะที่ *การล่มสลายของสถาบัน
ครอบครัว* ตัวละครฉันเลือกวิธีการระบายดังนี้

4.2.1 การทำร้ายสัตว์

ตัวละครฉันระบายความรู้สึกในรูปแบบ
ของความอึดอันจนกลายเป็นความรู้สึกที่
สึมจิตสำนึกไปชั่วขณะดังข้อความ

น้ำคงระงับอารมณ์ไม่อยู่เดินลิ่วมาที่ฉัน
กระแทกมือที่ไม่ได้แบทูลงกลางหลังของฉัน
ฉันยืนกำมือแน่น น้ำตาซึม สึมไปสนิทเลยว้า
ในมือของตัวเองไม่ได้ว่างเปล่า
(2559:17-18)

จากข้อความข้างต้นทำให้เห็นว่า
ตัวละคร อย่างฉัน มีความรู้สึกโกรธและต้องการ
ระบายกับอะไรก็ได้ ในขณะนั้นในมือของเธอ
มีหนอนไหมที่เธอพยายามจะแอบขายไปปล่อย
สุดท้ายเธอก็ไม่ทันคิดเพราะจิตไร้สำนึกของเธอ
ส่งผลทำให้เธอลืมหนอนไหมแล้วดึงความสนใจ
ทั้งหมดไปที่ความรู้สึกโกรธแทน จนทำให้เธอ
เผลอกำมือที่มีหนอนไหมจนตาย

4.2.2 การเขียนผ่านตัวอักษร

“จิตแพทย์ของข้าพเจ้า พักนี้ไม่รู้เป็นไงคะ...
หมอเคยสงสัยมัยคะว่า คนเราเกิดมาจาก
อะไรในฐานะที่หมอในฐานะที่หมอ แต่หนู
คิดว่าชีวิตของคนเราคือ ผลพลอยได้จาก
กามารมณ์
(2559:106-107)

จากข้อความที่ตัวละครคุยกับจิตแพทย์
ของฉัน ทำให้เห็นว่าตัวละครตั้งคำถาม ถามใน
บันทึกของตัวเองด้วยคำพูดและท่าทางที่แสดง
อารมณ์เหมือนกับการเยาะเย้ยชีวิตตัวเอง ซึ่ง
เป็นการระบายความรู้สึกตัวอักษร โดยที่
ตัวละครรู้สึกว่าตัวเองยังปลอดภัย หากความลับนี้
มีแค่ตัวเองและจิตแพทย์ของเธอ

4.3 ความรู้สึกผิดชั่วดี Super ego

ความรู้สึกผิดชั่วดี Super ego เป็นการ
แสดงออกสุดท้ายที่ทำให้ตัวละครรู้สึกและสำนึก
ความผิด ดังข้อความในเรื่อง *รักในรอยบาป* ว่า

แค่นี้เห็นภาพเด็กหญิงแสนสวยลอย
ละลิว ผมปลิวกระจายอยู่กลางอากาศ ลดา
ตัวสั่น หลอนจึงกลัวตนเองอย่างที่สุด
ดังนั้นเพื่อป้องกัน เรื่องราวอันเลวร้าย
เกาลัดจะต้องไปอยู่เสียที่อื่น
(2558 : 115)

จากข้อความข้างต้นทำให้เห็นว่าแม้ลดา
จะมีความคิดที่อยากจะฆ่าเกาลัดมากขนาดไหน
เธอก็ยังมีความรู้สึกที่ลึกลงไปในส่วนจิตไร้สำนึก

การนำเสนอโครงการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานระดับชาติของนักศึกษา

ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1/2561

วันที่ 15 กันยายน 2561

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

นั่นอีกในเรื่องการกัดกินลูกเหมือนนางหมาใน
ลดา ยังมีความรู้สึกกลัวสิ่งที่เธออาจจะพลาด
ทำสิ่งที่คิดมาตลอด จึงพาเกาลัดไปอยู่ที่
อารามใหญ่ ในขณะที่ *การล่มสลายในสถาบัน
ครอบครัว*

ฉันให้อาหารหนอนพวกนั้นจึงมีโอกาส
ได้สัมผัสกับมัน จับขึ้นมาเล่น ตัวมันนุ่มนิ่มไต่
อยู่ในมือไม่น่ากลัวอะไรเลย ต่อมาฉันก็จับมัน
เล่นบ่อยขึ้น จนชินมือ นึกสงสาร ที่มันต้อง
อยู่แต่ในกระดัง ไม่ซำก็ถูกตัม ฉันจึงแอบหยิบ
หนอนบางตัวลงมาปล่อยตามต้นไม้วันละ
สามสี่ตัว

(2559:17)

จากข้อความข้างต้นทำให้เห็นว่าการมี
ปฏิสัมพันธ์หรือได้สัมผัสคุ้นเคยกับสิ่ง ๆ นั้น
จะทำให้จิตใจของมนุษย์อ่อนโยนและรู้จักการ
ปลดปล่อย อย่างที่ตัวละครฉันปล่อยหนอนใหม่
พวกนั้น และประโยคที่ว่า

“ฉันทำอย่างนี้บ่อย ๆ เพราะ
ไม่อยากเห็นตัวแก่ของมันต้องลอยฟ่อง
อยู่ในหม้อร้อน”

ทำให้รู้ว่าตัวละครคิดแค่จะทำร้ายตัวเอง
แต่ไม่ได้คิดรวมหมายถึงผู้อื่นด้วย

4.4 ปมเอติปัส

ปมที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกที่หวงแหนสิ่งที่รัก
และเกลียดชังผู้ล่วงเข้ามาแทนที่พื้นที่ตนเอง ซึ่ง
ปมเอติปัส หรือ อิเล็กตร้า พบได้ในเรื่อง
รักในรอยบาป เพียงเรื่องเดียวเท่านั้น ดังข้อความ

“เกาลัดชอบหมอ...” ลดาเอ่ยอ่อนโยน
...“ เกาลัดกับหมอต่างชอบกัน และกัน
ต่างหาก...” เขาพูดอย่างจะอวดตน “ทุกคน
ชอบเกาลัดกันทั้งนั้น ไม่มีใครชอบลดาสักคน
...” หล่อนพูด เหมือนเสแสร้งอิจฉา แต่ด้วย
ใจลดา อิจฉาลูกน้อยที่เริ่มพริ้มตาหลับใน
อ้อมแขนหมอ...ลดา คิดอย่างแค้น...ทันใดนั้น
หล่อนพูดหัวง ๆ แทะจะ กระซอก เด็กไปจาก
อ้อมแขนเขา

(2558:89)

จากข้อความข้างต้นทำให้เห็นว่าลดาแสดง
พฤติกรรมออกมาในรูปแบบปมเอติปัส หรือ
อิเล็กตร้า ซึ่งพรอยด์อธิบายไว้ว่า เด็กผู้ชายหรือ
เด็กผู้หญิงจะมีปมนี้ในการรักพ่อหรือแม่มากกว่า
กัน และลดา ก็แสดงปมเอติปัส หรืออิเล็กตร้าโดย
การที่หล่อนอิจฉาลูกของตัวเอง เพราะตัวละคร
เกาลัดเป็นเด็กที่มีแต่คนรักทั้งๆ ที่เด็กคนนี้เป็นลูก
ของเธอ การที่ทุกคนเอาแต่เอ็นดูและเรียกหาแต่
แม่หนูเกาลัดทำให้ลดาไม่พอใจจนทำให้ลดา
เผลอหรือตั้งใจที่จะกระซอกเด็กน้อยออกจากอ้อม
แขนที่ควรจะเป็นที่ของเธอไม่ใช่เด็กที่ไม่รู้เรื่อง
อย่างเกาลัดนั่นเอง

4.5 สัญลักษณ์ภาพแทนตัวละคร

นวนิยายทั้ง 2 เรื่องต่างมีภาพแทนตัวเอง
เป็นสัตว์ โดย *รักในรอยบาป* มี หมา กิ้งก่ายักษ์
และโคโมโด ที่ผู้แต่งให้สัตว์เหล่านี้เป็นภาพแทน
ตัวละคร อย่าง ลดา นายคุณะ และทูน
ในขณะที่ *การล่มสลายของสถาบันครอบครัว*
มีสัตว์อย่าง หนอนใหม่ กบ ไก่ และนก ที่ต่าง
เป็นภาพแทนตัวละครฉันและตัวละครพ่อแม่
และญาติพี่น้อง ซึ่งสัตว์เหล่านี้เป็นเสมือน

การนำเสนอโครงการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานระดับชาติของนักศึกษา

ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1/2561

วันที่ 15 กันยายน 2561

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ภาพแทนที่ตัวละครหลักทั้งสองต่างก็ถูกระทำจากสิ่งเหล่านี้ทั้งสิ้น

สรุปและอภิปรายผล

การศึกษาพฤติกรรมของตัวละครโดยใช้ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์ (Sigmund Freud) เป็นการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมของตัวละครในเรื่อง “การล่มสลายของสถาบันครอบครัวที่ความรักไม่อาจเยียวยา” ของ อรุณวดี อรุณมาศ และ “รักในรอยบาป” ของ เกาจันท์ โดยมีจุดมุ่งหมายในการวิเคราะห์พฤติกรรมตัวละครแสดงออกผ่านจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์จำนวน 2 เรื่อง ผลการศึกษาสามารถอธิบายสิ่งที่ตัวละครทั้ง 2 เรื่องแสดงพฤติกรรมตามหลักจิตวิเคราะห์อย่างมีเหตุและผลที่สอดคล้องกันอย่างเป็นทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์ได้อย่างมีระบบและสัมพันธ์กันตลอดทั้ง 2 เรื่อง นั่นเอง

พฤติกรรมของตัวละครที่แสดงออกนั้นมีลักษณะที่แสดงออกในเรื่องจิตวิเคราะห์ตามแบบทฤษฎีของฟรอยด์ อย่างเช่น รักในรอยบาปที่ตัวละคร ถูกถ่ายทอดความคิดและพฤติกรรมผ่านผู้เขียน ซึ่งผู้เขียนอย่าง เกาจันท์ กำหนดพฤติกรรมให้ตัวละครมีสถานะจิตในช่วงที่ตัวละครหลับใหลหรืออยู่ในห้วงความคิดที่ไม่มีใครสามารถล่วงรู้ได้นอกจากตัวละครอย่าง ลดา นายคุณะ พูน หรือแม้กระทั่งกับลูกของเธอเองอย่างถ่านหิน ที่มีช่วงอารมณ์ ความรู้สึก และจิตไร้สำนึกที่ถูกถ่ายทอดออกมาในรูปแบบความฝัน ที่ตัวละครรับรู้เรื่องราวแต่เพียงผู้เดียวและไม่สามารถที่จะถ่ายทอดความรู้สึกหรือระบายกับใครได้ แม้กระทั่งหมोजิตเวชอย่างหมोजิตตะวันเองก็ตามที่พยายามหลอกล่อ

เพื่อให้ตัวละครอย่างลดาบอกความฝันและสิ่งที่อยู่เหนือการควบคุมของเธอให้หมอได้รับรู้ แต่ลดามีสภาวะที่ยากเกินกว่าจะแก้ไขหรือได้รับการรักษา เพราะความคิด ความรู้สึกของเธอถูกคุมขังด้วยความคิดของนางหมาในที่คอยอยู่ภายในตัวเธอและจะปกป้องเธอก็เหมือนเมื่อถูกระทบบจิตใจอย่างตอนท้ายของเล่มที่ ลดาเห็นว่าหมออัญชนะรักกับลูกสาวของตัวเอง สิ่งที่เราทำได้คือการแสดงตนว่าอยู่เหนือกว่าการนั้นก็คือ จำฝูง ที่ต้องทำให้ทุกคนยอมรับและสนใจโดยการหาวิธีกำจัดเกลียดด้วยการทำร้ายตัวเอง ในขณะที่ นายคุณะหรือพูน ที่มีสัญลักษณ์เป็นกิ่งก่าที่อยู่ในตระกูลเดียวกับมังกรด้วยกันทั้งคู่ ทำให้เห็นว่าสภาวะจิตของทั้งคู่เป็นเหมือนกิ่งก่าที่สามารถเปลี่ยนสี เปลี่ยนแปลงตัวเองตามสัญญาณของนกกล้าหรือหลบซ่อนภัยอันตรายในแบบฉบับของมัน ด้วยการแสดงให้เห็นว่าตัวเองอยู่เหนือห่วงโซ่อาหารโดยการข่มขู่และกัดกินนางหมาในที่คิดว่าตัวเองแกร่งพอ แต่ใครจะรู้สิ่งที่พวกเขากำลังเป็นจะคอยกัดกินด้วยเขาด้วยความฝันที่ตามล่าความจริงด้วยการฆ่าตัวละครด้วยความจริงอันโหดร้าย ทำให้เห็นว่าความฝันไม่ได้เป็นเพียงฝันที่เกิดขึ้นอย่างลอย ๆ หากแต่ความฝันสามารถบอกเรื่องราวพวกเขาที่แสดงออกมาให้เกิดพฤติกรรมที่หาความสุข ระบาย และสิ่งที่เกิดความรู้สึกผิดชอบชั่วดีแม้ตัวละครในเรื่อง รักในรอยบาป จะมีพฤติกรรมแสดงผิดชอบชั่วดีไม่มาก เนื่องจากการสภาวะจิตใจถูกคุมขังด้วยสัตว์ประหลาดร้ายที่มีแต่สัญญาณสัตว์ ขณะเดียวกันตัวละคร ลดา พูน นายคุณะ ที่ถูกควบคุม แต่เด็กชายถ่านหิน

การนำเสนอโครงการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานระดับชาติของนักศึกษา

ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1/2561

วันที่ 15 กันยายน 2561

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ที่พฤติกรรมความฝันเหมือนกันไม่ได้กลายร่าง หรือมีจิตใจที่ถูกคุมด้วยสัตว์เพราะฉะนั้น ความรู้สึกที่ถ่านหินเปลี่ยนได้คือการออกห่าง จากบุคคลเหล่านี้ และเริ่มชีวิตที่วัดอารามใหญ่ กับเกาสัด ไตรภูมิ ตาลี ย้ายเนี่ยมที่คอย ช่วยเหลือและเยียวยาสภาพจิตใจ แต่ส่วนลึก ๆ ภายในจิตใจก็ไม่ได้สามารถทำให้ถ่านหินเล็กที่จะฝันถึงเหตุการณ์ที่คอยตามหลอกได้ ถ่านหินแค่ดีกว่าตรงที่ไม่มีสัตว์ประหลาดเป็นตัวบังคับจิตใจอย่างลดา ทุน นายคุณะ แค่นั้นเอง

จากการศึกษาพฤติกรรมตัวละคร รักในรอยบาบ ทำให้เห็นว่าตัวละครต่างมีสถานะจิตที่เหมือนกันกับเรื่อง *การล่มสลายของสถาบันครอบครัวที่ความรักไม่อาจเยียวยา* ที่ตัวละครฉัน เป็นผู้ถ่ายทอดเรื่องราวและความรู้สึกตัวเองคล้ายกับบันทึกที่ไม่ประจำวันของตัวละคร โดยผู้เขียนให้ ฉัน เป็นเสมือนเด็กทุกคนที่อยู่ในภาวะแบบนี้ สภาพแวดล้อมแบบนี้หรือครอบครัวที่ไม่ได้สมบูรณ์แบบ ฉัน ซึ่งเรื่อง *การล่มสลายของสถาบันครอบครัวที่ความรักไม่อาจเยียวยา* ทำให้เห็นว่าครอบครัว เป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อนยากที่จะทำความเข้าใจ หรือให้ผู้อื่นเข้ามาแทรกแซงได้ เพราะตัวละครฉัน เป็นที่มีสถานะจิตที่เหมือนกับ *รักในรอยบาบ* ในเรื่องของความฝันที่ฝันเข้าไปเข้ามา กับเรื่องเดิมๆ แต่เรื่อง *การล่มสลายของสถาบันครอบครัวที่ความรักไม่อาจเยียวยา* ตัวละครฉันต่างกับ *รักในรอยบาบ* ตรงที่ตัวละครฉัน มีภาวะอารมณ์ที่รุนแรงและก้าวร้าวมากกว่าตรงที่ ฉัน พยายามทำร้ายตัวเองเพื่อป้องกันความรู้สึกตัวเอง แต่ในขณะที่ตามุ่งที่จะทำร้ายคนอื่น นายคุณะก็ทำร้ายคนอื่น ทุนก็ทำร้ายคนอื่น ทำให้เห็นว่า

การล่มสลายของสถาบันครอบครัวที่ความรักไม่อาจเยียวยา เป็นเรื่องที่ตัวละครอย่างฉัน ได้รับผลกระทบเรื่องครอบครัวมากกว่าในเรื่องของจิตใจ ซึ่ง ตัวละครอย่างฉัน เป็นตัวละครที่ค่อนข้างซับซ้อนและแสดงออกอย่างเด็กทั่วไปปกติ เพียงแต่เธอมีความคิดและความรู้สึกที่รุนแรงและหาวิธีที่จะฆ่าตัวตายทุกวัน เพราะสิ่งที่ถูกกระทำจากคนรอบข้างทำให้เข้าใจอารมณ์และความรู้สึกของเด็กคนหนึ่ง ตั้งแต่จำความได้สิ่งที่ได้ยินเสมอมาคือ “แม่คิดจะทำแท้งเธอออก แต่เธอเก่งมากพอที่จะไม่ตาย” ทำให้เห็นว่าคำพูดเช่นนี้กับเด็กที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ จะตีความความหมายแบบนี้ได้อย่างไร นอกจากน้มนั้นเก็บไปคิดและแสดงออกมาในรูปแบบที่ทำร้ายตัวเองเพื่อไม่ให้จิตใจถูกทำร้ายจากคนรอบข้างอีก ซึ่งก็คือ “เลือด” เลือดที่พอกับแม่เป็นคนทำให้เธอเกิดมา เลือดที่เป็นน้ำนมของแม่ แม่ที่ให้เด็กอย่างเธอดื่มกินจนถึงวันที่เธอรับรู้ว่ามีแม่พยายามผลักไสเธอตั้งแต่เธอยังไม่ลืมตาดูโลก ทำให้ตัวละครอย่างฉันมีอารมณ์ที่รุนแรงและสัจขาดญาณที่ก้าวร้าวตลอดเวลา ขณะเดียวกันเธอก็มีมุมที่รับรู้ถึงความรู้สึกผิดชอบชั่วดีในเรื่องของบาปบุญที่ตัวละครอย่างเธอพยายามช่วยเหลือสัตว์ที่พ่อ แม่ นำ ยาย ที่จับมาเพื่อหาประโยชน์จากมัน เธอพยายามจะปล่อยมันแต่อีกด้านหนึ่งสัตว์เหล่านั้นก็สะท้อนความเป็นตัวละครฉันด้วย ในเรื่องของการมีชีวิตที่แสดงออกมาในภาพที่ถูกถ่ายทอดโดยการกระทำจาก พ่อ แม่ นำ ยาย เธอจึงคิดว่าสัตว์เหล่านั้นไม่ได้ต่างอะไรกับเธอเลย ที่แม่คลอดออกมาเพื่อให้ เลี้ยงตัว นำกับ ยาย เลี้ยงเพื่อให้ทำงานบ้านและดูแลน้อง พ่อที่

การนำเสนอโครงการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานระดับชาติของนักศึกษา

ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1/2561

วันที่ 15 กันยายน 2561

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

เลี้ยงเพื่อช่วยพ่อหาอาหารมาให้หนักของพ่อและ
พูดจาดูถูกแม่กับเธอนั่นเอง

นอกจากนี้สิ่งที่ทั้ง 2 เรื่องแตกต่างกันคือ
ปมเอติปัส สามารถพบได้ในเรื่อง *รักใน
รอยบาป* แต่ไม่พบใน *การล่มสลายของสถาบัน
ครอบครัวที่ความรักไม่อาจเยียวยา* เนื่องจาก
ลด จากเรื่อง *รักในรอยบาป* แสดงปมเอติปัส
เมื่อลูกสาวอย่างเกาลัดถูกชื่นชมจากใคร ๆ
หรือเกาลัดได้รับความรักจากหมออัญชนะ
ทำให้ตัวละครอย่างลด แสดงพฤติกรรมที่
โกรธและเมื่อได้เห็นภาพของเกาลัดที่อยู่กับ
หมอสุดท้ายเธอก็เลือกไม่ได้ที่จะเกลียดเกาลัด
สุดท้ายเธอจึงเลือกกำจัดลูกสาวอย่างเกาลัด
ด้วยการทำร้ายตัวเองเพื่อเรียกร้องความสนใจ
ในขณะที่ *การล่มสลายของสถาบันครอบครัวที่
ความรักไม่อาจเยียวยา* ตัวละครอย่างฉันไม่ได้
แสดงปมเอติปัส เพราะทุกคนเกลียดชังเธอ
พี่สาวก็อยู่คนละที่ ไม่มีใครเห็นใจเธออย่างที่
เด็กคนหนึ่งจะได้รับในช่วงอายุเท่าตัวละครฉัน
ทำให้เรื่อง*การล่มสลายในสถาบันครอบครัว* ๆ
ไม่พบปมเอติปัส

จากการศึกษาทั้งสองเรื่องทำให้เห็นว่า
เป็นไปตามทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์ มี
เพียงบางจุดที่แตกต่างจากสิ่งที่ฟรอยด์กล่าวไว้
อย่าง ภาวะต่อต้านที่ฟรอยด์บอกว่าส่วนใหญ่
คนที่มีภาวะต่อต้านจะมาจากประสบการณ์เรื่อง
เซ็กซ์ ซึ่ง *รักในรอยบาป* ปรากฏสิ่งที่ลด
ต่อต้านด้วยเรื่องเซ็กซ์ แต่ *การล่มสลายของ
สถาบันครอบครัวที่ความรักไม่อาจเยียวยา* ตัว

ละครอย่างฉันมีภาวะต่อต้านที่ไม่ได้มาจาก
ประสบการณ์เรื่องเซ็กซ์แต่มาจากครอบครัว
ทำให้เห็นว่าพฤติกรรมของตัวละครที่เกิดขึ้นทั้ง
2 เรื่อง มีประเด็นที่ตรงกับทฤษฎีของฟรอยด์
และบางประเด็นก็ไม่ได้ตรงตามทฤษฎีที่
ฟรอยด์ได้กล่าวไว้

ข้อเสนอแนะ

ควรขยายการศึกษาด้านจิตวิเคราะห์
ในวรรณกรรมเรื่องอื่น ๆ หรือใช้ทฤษฎี
ทางจิตวิทยาทฤษฎีอื่นวิเคราะห์ตัวบท
วรรณกรรม เพื่อให้เข้าใจความคิดจิตใจและ
พฤติกรรมของมนุษย์มากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

พรหมมิญช์ อมาตยกุล.(2536).จิตศาสตร์วิเคราะห์
นักจิตวิทยาเอกของโลก ชิกมันด์ ฟรอยด์.
กรุงเทพฯ:เอส.เอ็ม.เวอร์คิท เพรส
ยศ สันตสมบัติ.(2550).ฟรอยด์และพัฒนาการ
ของจิตวิเคราะห์:จากความฝันสู่ทฤษฎี
สังคม.กรุงเทพฯ: สำพิมพ์มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์
อรุณวดี อรุณมาศ.(2559).การล่มสลายของ
สถาบันครอบครัวที่ความรักไม่อาจเยียวยา.
กรุงเทพฯ: วิศัลยา
อำไพ สังข์สุข.(2558).รักในรอยบาป.กรุงเทพฯ:
แพรวสำนักพิมพ์